

Gespreksronde 1 met Anne Marieke Schwenke en Ruud Schuurs.

Zij vertellen over de evaluatie die zij deden rond de RES-pilots die vanaf 2016 liepen. Zij verzamelden 12 lessen in de publicatie "Slim Schakelen - lessen voor een regionale energiestrategie". Denk bijvoorbeeld aan: "Richt het proces flexibel in", "Bedenk dat strategie een cyclisch proces is" en "Zorg dat stakeholders zich commiteren". Ruud en Anne Marieke gingen dieper in op de verhalen die zij in de regio hebben gehoord. Voor de deelnemers aan het gesprek bleek dat interessant en herkenbaar.

Anne Marieke legde 2 vragen voor:

1. Welke stakeholders moeten echt meedoen en met welk mandaat moeten zij aan tafel zitten?
2. Hoe verhoudt het RES-proces zich tot het bevoegd gezag en het "normale" besluitvormingstraject aldaar. Hoe kan dat gaan werken?

Vanuit hun eigen ervaringen gingen de deelnemers hierop in. Enkele noties uit het gesprek:

- Het draait erom dat je die stakeholders betreft die ervoor kunnen zorgen dat aan het eind van het traject iedereen (dus alle bewoners, ondernemers, raadsleden, etc.) zich vertegenwoordigd hebben gevoeld. Dat wil niet zeggen dat iedereen echt mee moet praten. Je moet wel structuur brengen in inbreng, zeker ook van bewoners (bijvoorbeeld langs de lijn brede open avond - burgerplatform - vertegenwoordiging).
- Het ontbreekt in ieder geval in sommige gemeenten nog wel aan de competenties om echt regie op een dergelijk proces te kunnen voeren. En dat is hard nodig, zeker gezien de hoge tijdsdruk die op de RES staat.
- Ook als RES 1.0 is opgeleverd gaat het proces verder. Leg al vroeg een koppeling naar dat vervolg. Zorg bijvoorbeeld voor continuïteit van vertegenwoordiging. Dat helpt om een gevoel van eigenaarschap te creëren.
- Denk bij het betrekken van stakeholders ook breder. Het draait in feite om ruimte-inpassing, om gebiedsontwikkeling dus. En dan gaat het dus ook over heel andere thema's als toerisme, industrie, landbouw, etc.
- De sociale kant is al snel onderbelicht. Maak daarom naast een MER een Social Impact Assessment. Bij bewoners ("burgers") speelt het rechtvaardigheidsgevoel een grote rol. Oud zeer kan zomaar een grote rol gaan spelen.
- Pas de principes van Strategisch Omgevingswet Management (SOM) toe.
- Stel jezelf de vraag of het echt om draagvlak van iedereen gaat of dat je al tevreden bent met 'acceptatie'. Waarschijnlijk is dat het hoogst haalbare.

Gespreksronde 2 met Lenny Putman van de U16 (Utrecht).

Zij vertelt kort over wat haar te doen staat op de korte termijn:

1. Energieanalyse maken (dat is opgestart)
2. Voorbereiden van de startnotitie waar alle gemeenteraden, waterschapsbesturen en Provinciale Staten hun handtekening onder moeten zetten.
3. Maken van een goede stakeholderanalyse.

De vraag die zij de deelnemers stelt is: hoe zou jouw organisatie betrokken willen worden? De antwoorden hierop verschilden sterk, van geïnformeerd worden tot daadwerkelijk expertise kunnen inzetten (bijvoorbeeld kennis rond geothermie, of hulp bij procesontwerp en -uitvoering).